

Tekstueel jaarverslag 2017

<u>Inhoudsopgave</u>	<u>Pagina</u>
Voorwoord	3
Samenstelling Bondsbestuur	5
Samenstelling Bondsraad	5
Over de Bondsraad	6
Vertegenwoordigers in andere organisaties	7
Adviesraad Regiozaken	8
Adviesraad Reglementzaken	10
Adviesraad Medische Zaken en Dopingpreventie	11
Adviesraad Financiële Zaken	12
Commissie van Beroep	12
Tuchtcommissie	13
Tuchtrechters	13
Onderscheidingen	15
Jubilea verenigingen	16
Aantal verenigingen / startgemeenschappen	16
Leven Lang Zwemmen	18
Externe Betrekkingen	19
Sport	20
Sociaal rapport	
• Bondsbureau	26
• Ondernemingsraad	28

Voorwoord

Rustig is het gelukkig nooit bij de KNZB. Ook in 2017 niet. 2017 was wel het eerste jaar in de nieuwe olympische cyclus. Met name binnen onze Topsportafdeling leidde dat tot veel veranderingen, maar ook tot veel support vanuit NOC*NSF voor ons Topsportprogramma. In vervolg op 2013, zijn nu ook de programma's van heren waterpolo en schoonspringen volledig erkend. Het is best uniek dat van alle programma's (vijf olympische en één paralympische) alleen synchroonzwemmen nog niet erkend is door NOC*NSF. Een mooie erkenning voor de energie die we de afgelopen jaren met elkaar in die sporten hebben gestoken. De goede resultaten van de andere programma's in de afgelopen vier jaar, droegen er aan bij dat we ook in de olympische periode 2017-2020 ruime middelen ter beschikking hebben gekregen om onze programma's voort te zetten.

Na zestien jaar nam Erik van Heijningen afscheid als voorzitter van de KNZB. Hij is opgevolgd door Marius van Zeijts. Tot september was Marius van Zeijts - in verband met zijn werk in Frankrijk - nog beperkt inzetbaar. Na zijn terugkomst in Nederland is hij met veel energie en enthousiasme aan de slag gegaan en heeft hij in een vrij korte periode de KNZB goed leren kennen.

In de Algemene Ledenvergadering van april is ook het beleidsplan Passie voor Water aangenomen; de basis van ons functioneren in de komende jaren. Op kantoor zijn we aan de slag gegaan met de uitvoering van het beleid, onder meer door een aantal aanpassingen in de formatie door te voeren. Zo zijn alle afdelingen die betrekking hebben op competitiesport (zowel top als breedte) samengevoegd tot de afdeling Sport. De afdelingen Externe Betrekkingen en Leven Lang Zwemmen (die zich met name richten op accommodaties en het niet-competitieve deel van sport) zijn onder leiding van Nicole Hoogwerf komen te staan.

Het aantrekken van de economie was ook binnen de KNZB merkbaar. Na een paar jaar was er weer relatief veel beweging in de formatie. We hebben echter alle vacatures snel met hoogwaardige kandidaten kunnen invullen. Centraal in het jaar stond het WK zwemmen in Boedapest. De resultaten waren goed. Ondanks alle veranderingen, deden we op hetzelfde niveau mee als de afgelopen jaren. Het was een grote domper dat het WK parazwemmen in Mexico niet doorging. De tot in de puntjes geprepareerde ploeg verbleef al in de Verenigde Staten, toen we hoorden dat het door een aardbeving geteisterde Mexico het evenement af moest gelasten. In allerijl werd in Eindhoven een alternatief toernooi georganiseerd, waar veel belangstelling voor was.

Binnen onze afdeling Externe Betrekkingen hebben we voortgeborduurd op de verenigingsbezoeken die najaar 2016 en voorjaar 2017 plaatsvonden. We hebben meer verenigingen er van kunnen overtuigen dat onze 'focusproducten' (Zwem4daagse, borstcrawl cursussen / MijnZwemcoach en SuperSpetters) waarde toevoegen aan hun verenigingen. De deelname groeide spectaculair. Op het bureau is een aanzet gegeven tot een modernisering van onze contributiestructuur, zoals afgesproken tijdens de ALV. Met de kennis van een vergelijkend project in 2009, moet het meer zijn dan het verschuiven van kosten in de geledingen van de KNZB. We trekken in dit project op met een aantal andere bonden die een soortgelijke vraag hebben. Verwacht wordt dat we daar eind 2018 conclusies uit kunnen trekken.

Aan het eind van het jaar zijn we verhuisd. Vanuit het Huis van de Sport zijn we 250 meter verderop in een prachtig kantoor getrokken, helaas niet met andere sportbonden. We kwamen tijdens het proces tot de conclusie dat de uitgangspunten van de diverse bonden nogal verschilden. Wij wilden een kantoor dat qua niveau en uitstraling past bij de ingetogenheid van onze organisatie. Met prestaties staan we graag op de hoogste trede, in onze onderlinge omgang kenmerkt bescheidenheid zich. Dat komt tot uiting in een fraai kantoor waarin we u de komende jaren hopen te ontmoeten.

Jan N. Kossen
Secretaris – Algemeen Directeur

Samenstelling Bondsbestuur

Voorzitter:	Dhr. F.D. van Heijningen tot 22 april 2017. Dhr. M.H.G. van Zeijts vanaf 22 april 2017. Aandachtsveld bestuurlijk proces / representatie/ persvoorlichting / juridische zaken / internationale zaken (aftredend 1 ^e termijn: 2021)
Vice-voorzitter:	Dhr. M.J. Bezuijen. Aandachtsgebied Bondsraad / koepels / tuchtzaken / bestuurlijk proces. (aftredend 1 ^e termijn: 2018)
Penningmeester:	Dhr. J.F. Gerrits Jans. Aandachtsgebied financiële zaken / bondsbureau / regio's / reglementen. (aftredend 3 ^e termijn: 2019)
Secretaris:	Dhr. J.N. Kossen. Aandachtsveld leiding bureau-organisatie / representatie / woordvoerder / secretaris van het bestuur.
Lid:	Dhr. A.A. van Schaveren. Aandachtsveld Leven Lang Zwemmen / NPZ NRZ / ledenservice / accommodatiezaken / 2521. (aftredend 2 ^e termijn: 2020)
Lid:	Dhr. A.B.M. Lankwarden. Aandachtsveld waterpolo / topsportbad Zeist. (Aftredend 1 ^e termijn: 2018)
Lid:	Dhr. H.P.A.J. van Goor. Aandachtsveld wedstrijdzwemmen / open water zwemmen / masters. (Aftredend 2 ^e termijn: 2021)
Lid:	Mevr. P.A. Hillenius. Aandachtsgebied schoonspringen / vrijwilligersbeleid / kaderontwikkeling / gehandicaptensport. (Aftredend 1 ^e termijn: 2018)
Lid:	Mevr. O. IJspeert. Aandachtsgebied synchroonzwemmen / marketing / communicatie / ondernemerschap. (Aftredend 1 ^e termijn: 2018)

Goed Sportbestuur

Het KNZB bondsbestuur heeft afgelopen jaar gehandeld conform de 13 aanbevelingen Goed Sportbestuur.

In het bijzonder is aandacht geweest voor:

- Ontwikkeling strategische visie
- Afstemming binnen het bestuur over de eigen werkwijze en taakverdeling, het eigen en individuele functioneren
- Optimalisering governance

Samenstelling Bondsraad

Voorzitter:	Dhr. P. Bakker (regio Noord)
Lid:	Dhr. J. de Groot (regio Noord)
Lid:	Dhr. J. Zweekhorst (regio Zuid)
Lid:	Dhr. J. Eertink (regio Zuid)
Lid:	Dhr. S. de Fluiter (regio Oost)
Lid:	Dhr. J. Roodzant (regio Oost)
Lid:	Dhr. T. van de Putte (regio West)
Lid:	Dhr. R.A. van Eenennaam (regio West)(tot 11 december 2017)
Lid:	Mevr. H. Boering (regio Midwest)
Lid:	Dhr. P.A.J. Stravers (regio Midwest)

Over de Bondsraad

De Bondsraad heeft het hele jaar nagenoeg voltallig gefunctioneerd. Het Bondsbureau draagt zorg voor de secretariële ondersteuning. De vergaderingen werden in de regel bijgewoond door de vertegenwoordiger van het bestuur, de heer M. Bezuijen en de Algemeen Directeur, de heer J.N. Kossen.

In de Bondsraad wordt het beleid van de KNZB, vastgesteld tijdens de Algemene Ledenvergadering, besproken en getoetst en wordt gevraagd en ongevraagd advies uitgebracht aan het Bondsbestuur. Er wordt gerapporteerd aan de Algemene Ledenvergadering.

De Bondsraad heeft in 2017 vijfmaal vergaderd: in maart, juni, september, oktober en december.

De Bondsraad blijft op de hoogte van de activiteiten binnen het bestuur d.m.v. de notulen van de vergaderingen van het Bondsbestuur en door consultatie van de vertegenwoordiger vanuit het Bondsbestuur en gebruikt het jaarplan als toetsingskader van het uitgevoerde beleid.

De Bondsraad heeft met instemming kennis genomen van het verschijnen van een korte notitie op de website na elke vergadering van het Bondsbestuur, gelet op het streven naar een verdere transparantie van en door het bestuur.

Met grote zorg heeft de Bondsraad ook dit jaar gekeken naar de verdere bestuurlijke ontwikkelingen in de Regio's. De Bondsraad onderschrijft, evenals de Financiële Commissie, van harte de visie van het Bondsbestuur om de inzet van de aanwezige financiële reserves binnen de regio's zo volledig mogelijk in te zetten voor het ondersteunen van de verenigingen, mede gelet op de effecten van de teruglopende instroom van (jeugd-) leden en onvoldoende beschikbaar kader. De Bondsraad heeft het Bondsbestuur geadviseerd om met meer nadruk de regiovertegenwoordigers te wijzen op hun taak om verenigingen te ondersteunen bij het organiseren van activiteiten die leiden tot meer (jeugd-)leden en meer en beter opgeleid kader. De Bondsraad is teleurgesteld in de opstelling van (een deel van de) regio's om terughoudend te zijn over financiële bijdrages aan activiteiten die een regio-overstijgend karakter hebben, zoals de zwemwedstrijden en de waterpolotoernooien voor scholen, zeker gelet op de beperkte financiële bijdrage in relatie tot de aanwezige, grote financiële reserves.

De Bondsraad heeft geconstateerd dat, ondanks de transparante en zorgvuldige wijze waarop het Bondsbestuur de sollicitatieprocedure voor de nieuwe bondsvoorzitter heeft vormgegeven en heeft laten uitvoeren, de uiteindelijke verkiezing van de nieuwe bondsvoorzitter weliswaar volgens de geldende statuten, maar op bijzondere wijze tot stand kwam. De Bondsraad heeft het Bondsbestuur geadviseerd om de gevolgde procedure te evalueren en te overwegen de mogelijkheid tot herhaling te voorkomen.

De Bondsraad is verheugd te zien dat het eerder ingezette beleid om meer gebruik te maken van de moderne communicatietechnieken, wat onder andere geleid heeft tot diverse mobiele applicaties die gebruikt kunnen worden om bijvoorbeeld nieuwe leden te werven, verder wordt ontwikkeld. Met instemming is kennisgenomen van de bevindingen van de Financiële Commissie over de bereikte

verbetering van de (financiële) administratie en het besluit om verdere stappen te nemen om het toetsen van de beleidsvoornemens eenvoudiger te maken. Kern Prestatie Indicatoren (KPI's) dragen bij dit doel (gemakkelijker) te realiseren. De Bondsraad heeft geadviseerd om bij de implementatie van het daarvoor benodigde administratieve systeem de noodzakelijke aandacht te besteden aan de gebruikers uit de regio(besturen).

De Bondsraad heeft ook dit jaar stilgestaan bij haar eigen functioneren en heeft zich voorgenomen een meer zichtbare en herkenbare rol in het bestuurlijk bestel van de KNZB te gaan vervullen, waarbij het belang van haar rol als toezichhoudend en beleid toetsend orgaan uiteraard niet uit het oog verloren moet worden.

In de afgelopen periode is ook een nieuw overleg geïntroduceerd met de Financiële Commissie. Belangrijkste doelstelling is om over en weer informatie uit te wisselen over de aandachtsgebieden van de beide toezichhoudende organen.

Vertegenwoordigers in andere organisaties

Personen die als bondsbestuurder of medewerker de KNZB vertegenwoordigen in een andere organisatie en vertegenwoordigers in rechtspersonen welke door initiatief van de KNZB zijn ontstaan.

Dhr. A.L. Bervoets	Penningmeester St. Waterpolo Topsportbad Zeist
Dhr. P.H. Bookelman	Lid FINA Technical Water Polo Committee (tot 1 augustus 2017)
Mw. A. Bouma	Lid LEN Technical Synchronised Swimming Committee
	Penningmeester Mr. B. Fonds
Dhr. S.N. ten Broek	Lid St. Waterpolo Topsportbad Zeist
Dhr. R.V. Duiven	voorzitter FINA Disciplinary panel (vanaf 1 augustus 2017)
Mw. F. van der Geer	Lid Stichting PRO Zwemmen
Dhr. J.F. Gerrits Jans	Lid Financiële commissie NOC*NSF
	Voorzitter Financiële commissie NOC*NSF (vanaf mei 2017)
Dhr. G.A. de Groot	Lid Mr. B. Fonds
Dhr. F.D. van Heijningen	Lid FINA bureau
	FINA liaison voor de Doping Control Review Board
	Voorzitter FINA Awards Committee
Dhr. A.I.M. Hoepelman	Lid FINA Technical Water Polo Committee (vanaf augustus 2017)
Dhr. C.R. van den Hoogenband	Voorzitter FINA Sports Medicine Committee
Mw. N. Hoogwerf	Bestuurslid Stichting PRO Zwemmen
	Bestuurslid NPZ/NRZ
Dhr. F.L.A. van de Konijnenburg	Lid LEN Technical Diving Committee
Dhr. J.N. Kossen	Voorzitter commissie Arbeidsomstandigheden WOS
	Voorzitter Samen Presteren, arbeidsmarktfonds voor de sport
	Lid werkgroep Politiek NOC*NSF
	Lid Commissie Richtlijnen Bestedingsplan NOC*NSF
	Lid Klankbordgroep Athlete Services NOC*NSF
	Voorzitter Stichting Sportmediation
	Vertegenwoordiger KNZB in 2521 Gewoon Zwemmen B.V.

Dhr. J. van Kuijeren	Lid FINA Media Committee (vanaf augustus 2017)
Dhr. A.B.M. Lankwarden	Voorzitter St. Waterpolo Topsportbad Zeist
Dhr. W.L. Mosterd	Lid FINA Doping Control Review Board (tot augustus 2017)
Dhr. J. Muller	Secretaris Stichting PRO Zwemmen
Dhr. E.G.T. te Riele	Lid St. Waterpolo Topsportbad Zeist
Dhr.J. van Scheijen	Voorzitter Mr. B. Fonds
	Voorzitter Stichting PRO Zwemmen
Dhr. W. Zimmermann	Lid FINA Doping Control Review Board (vanaf augustus 2017)
Mw. S. Zwiers-Goverde	Penningmeester Stichting PRO Zwemmen

Adviesraad Regiozaken

Voorzitter:	Dhr. H. ten Voorde, regio Zuid
Lid:	Dhr. W. Breedveld, regio Zuid
Lid:	Dhr. G. Jutte, regio Midwest
Lid:	Dhr. A. Kruijt, regio Midwest
Lid:	Mevr. J. Koster, regio Noord
Lid:	Dhr. Y Waterlander, regio Noord
Lid:	Dhr. F. Wijning, regio Noord
Lid:	Mevr. E. van den Heuvel, regio Oost
Lid:	Dhr. H. van Broekhuijze, regio Oost
Lid:	Dhr. A. Bervoets, regio West
Lid:	Dhr. P. van der Loo, regio West

De adviesraad is in 2017 in totaal vijf keer bijeen geweest in vergadering. De vergaderingen van 27 januari en 9 maart waren een gecombineerde vergadering van adviesraad met een afvaardiging vanuit het bondsbestuur. Bij de vergadering van 27 januari was ook een lid van de financiële commissie aanwezig.

De vergaderingen werden vanuit het bondsbureau bijgewoond door Jaap Wals en vanaf december door Cécile Veldman, André Cats (technisch directeur). Jeannette Banfi trad op als vast notulist. In de vergadering van 14 juni trad de heer Ten Voorde (regio Zuid) af als voorzitter van de adviesraad. Hij werd opgevolgd door de heer Waterlander (regio Noord).

Vergadering 27 januari 2017

Deze vergadering was een bijeenkomst met bondsbestuur, financiële commissie en de adviesraad naar aanleiding van onduidelijkheden in de structuur, bevoegdheden en mandaten van een regiobestuur en de verhouding regio's, bondbestuur en bondsbureau. Tijdens deze vergadering wordt bij monde van de heer Van Schaveren (namens bondsbestuur) de kaders van de verhoudingen geschetst.

In deze vergadering is uitvoerig gediscussieerd over de huidige financiële reserves van de regio's. De conclusie was dat het niet wenselijk is de vermogens verder op te laten lopen. Er is overeenstemming over de minimale continuïteitsreserve. De regio's moeten in afstemming met de penningmeester (bond) de maat nader bepalen.

Met betrekking tot de taken en bevoegdheden van de regio's en de verhouding regio/bondsbestuur (wie doet wat) wordt geconcludeerd dat op zich de taken wel zijn beschreven maar dat er grijze gebieden zijn. Die moeten in kaart worden gebracht en daar moet ook duidelijkheid over komen. Regio's willen inbreng hebben in de totstandkoming van het nieuwe beleidsplan. In de volgende vergadering met een afvaardiging van het bondsbestuur zal hierover gesproken worden.

Vergadering 9 maart 2017

Tijdens deze vergadering wordt een toelichting gegeven op het concept (strategisch) beleidsplan 2017+. De vraag is op welke wijze kunnen regio's op onderdelen aansluiten, c.q. uitvoeren van het beleidsplan 2017 en later.

Naar aanleiding van de discussies in de vergadering van 27 januari en van 9 maart worden punten benoemd:

- Hoe kan de communicatie tussen bondsbureau en regio worden verbeterd?
- Hoe en op welke wijze kan het vermogen van de regio's tot een aanvaardbaar niveau worden afgebouwd?
- Hoe en op welke wijze wordt de organisatie geborgd met heldere bevoegdheden en mandaten?

Besloten wordt om een drietal werkgroepen in het leven te roepen die zich zullen gaan buigen over genoemde vraagstukken.

Vergadering 14 juni 2017

Tijdens deze vergadering presenteren de drie werkgroepen hun plan van aanpak.

Werkgroep 1 heeft tot taak de samenwerking en de communicatie onder de loep te nemen. De adviesraad stemt in met de opzet van het plan van aanpak en vraagt aan de werkgroep een inventarisatie te maken in een notitie opzet/werkwijze en de rol van de regiobesturen alsmede ook de rol en positie van alle taakgroepen en overige commissies in beeld te brengen.

Werkgroep 2 (financiën) rapporteert dat ze éénmaal bij elkaar zijn geweest met als doel het opstellen van een plan van aanpak. De werkgroep rapporteert dat deze niet tot een plan van aanpak is gekomen omdat een 'trekker' in de werkgroep vooralsnog ontbreekt. Gevraagd wordt wat een eventuele rol zou kunnen zijn van de werkgroep in de plannen om te komen tot een herstructurering van de contributiestructuur van de KNZB

Werkgroep 3 (Beleid en Organisatie) vraagt input van de regio's met betrekking tot geconstateerde knelpunten, alvorens te komen een tot plan van aanpak.

Uitvoering beleidsplan 2017+ (werkplan 2017 en latere). Afgesproken wordt dat de vijf regio's voor 1 juli hun ideeën/plannen doorgeven met betrekking tot de inhoudelijke en financiële bijdrage aan de uitvoering van het beleidsplan voor de rest van 2017. Op basis van deze input maakt de heer Wals een samenhangend voorstel voor het tweede deel van 2017 waarbij het uitgangspunt is dat alle regio's "uniform" op de af te spreken thema's invulling geven.

De heer Ten Voorde (regio Zuid) neemt op deze vergadering afscheid als voorzitter van de adviesraad. Hij wordt opgevolgd door de heer Waterlander (regio Noord).

Vergadering 20 september 2017

De adviesraad reageert positief over het gepresenteerde opleidingsplan en licentiebeleid. Regio's zullen actief worden betrokken bij de verdere uitrol van het plan.

Besproken wordt de aansluiting op elkaar van landelijke en regionale activiteiten, talentherkenning en ontwikkeling. De richting waarin gedacht wordt is positief.

Besproken worden de voorstellen (inhoudelijk en financiële) die gedaan worden om een bijdrage vanuit de regio's te leveren aan het werkplan 2018, voortvloeiende uit beleidsplan Passie voor Water 2017+. Opgemerkt wordt dat er veel reguliere regiotaken in het gepresenteerde overzicht staan.

Niet alle zaken vallen binnen de beoogde klantgroepen. Moeilijk om daar geld aan te koppelen. Eerst zal kritisch gekeken moeten worden naar de uitgangspunten. Aan het opleiden van kader wordt voortdurend aandacht en geld besteed. Er wordt gewezen op een grotere uitval van officials. Een extra punt is om hierin te investeren. Voorgesteld wordt om voor 2017 de zaken te laten zoals ze zijn, maar op basis van de voorliggende lijst de zaken voor 2017 en 2018 te benoemen en het bureau de uitwerking te laten doen op basis van het in de ALV van april vastgestelde strategisch plan 2017+ binnen de klantgroepen verenigingsleden en KNZB-activiteiten. De daarin benoemde items zullen kort omschreven/toegelicht worden en per item zal de mogelijke inhoudelijke en financiële bijdrage van de regio's worden benoemd. Op basis daarvan is het streven om tot 3 à 5 collectieve activiteiten te komen en in de regio's uit te voeren.

De adviesraad uit zijn zorgen over de financiële administratie nu de heer Van den Berg is uitgevallen, maar ook over de automatisering nu het bondsbureau op korte termijn gaat verhuizen.

Vergadering 6 december 2017

Uit de lijst met plannen die een vertaling is van het beleidsplan Passie voor Water 2017+ voor het jaar 2018 kiest de adviesraad ervoor om het thema "ledengroei" verder te onderbouwen alvorens een financiële bijdrage te leveren aan het thema. De regio's onderschrijven dat ledengroei en -behoud belangrijk is. Het is echter op dit moment naar de mening van de adviesraad niet uit te leggen aan de achterban waar het (regio) geld naar toe gaat.

De adviesraad neemt kennis van de presentatie topsport en talentontwikkeling, van zwemvereniging naar regioselectie. Belangrijkste hierbij is dat zaken in de verschillende regio's zoveel mogelijk op dezelfde manier gebeuren.

De adviesraad neemt kennis van de eerste tussenrapportage van werkgroep 1 en vraagt de werkgroep de volgende punten verder uit te werken:

- wat doe je met de regiotaken?
- sporttechnisch model verder uitwerken per tak;
- benoemen rol en taken van de diverse gremia;
- hoe is de bestuurlijke verantwoordelijkheid naar zwemverenigingen?

Adviesraad Reglementzaken

Voorzitter: Dhr. R.V. Duiven
Secretaris: Dhr. R.A.J. Maasdijk FC
Lid: De heer H.M.J. Delwel
Lid: De heer mr. F.W. Drost
Lid: De heer H. Kroes

De samenstelling van de Adviesraad Reglementzaken is ongewijzigd gebleven.

Afgelopen jaar werd contact gehouden over ontwikkelingen en wijzigingen op het gebied van reglementzaken. De Adviesraad heeft gedurende het hele jaar adviezen verstrekt aan het bondsbestuur en MT met betrekking tot huidige reglementen en voorgestelde wijzigingen in de

(sport-)reglementen van de KNZB. De samenwerking met het bondsbestuur, -bureau en MT is ook het afgelopen jaar weer op pragmatische en prettige wijze verlopen.

Adviesraad Medische Zaken en Dopingpreventie

Voorzitter: Dhr. F.J.G. Backx
Lid: Dhr. A. Brouwer
Lid: Dhr. I.M. Hoepelman
Lid: Dhr. C.R. v.d. Hoogenband
Lid: Dhr. H.M. Toussaint
Bondsarts: Mevr. E. van Dorssen

De Bestuurlijke Adviescommissie Medische Zaken en Doping Preventie (BAC-MZ&DP) heeft in 2017 tweemaal vergaderd (1x lijfelijk en 1x telefonisch). Voorts werd gecommuniceerd via de e-mail.

Vertegenwoordigende functies

In het jaar 2017 was de heer C.R. van den Hoogenband voorzitter van de FINA Sports Medicine Committee.

De heer W. Mosterd was lid van de Doping Review Board van de FINA en trad dit verslagjaar af. Op voorspraak van de BAC-MZ&DP is een opvolger voorgedragen en later benoemd, te weten de heer W. Zimmermann.

Begeleiding in Nederland

De begeleiding van de topsporters werd waar mogelijk verzorgd vanuit de Centra voor Topsport en Onderwijs (CTO's) indien de trainingen in een CTO omgeving plaatsvonden.

(Para)medische begeleiding van de nationale ploegen bij internationale evenementen

In 2017 werd door een groep van 25 (para)medische begeleiders invulling gegeven aan de medische begeleiding van de sporters tijdens de vele trainingskampen, wedstrijden en deelname aan de diverse toernooien.

Dit verslagjaar waren de zwemmers en vrouwen waterpolo team actief op het WK in Boedapest. De zwemmers en waterpolo heren namen deel aan de Universiade in Taipei.

De medici binnen de KNZB programma's waren Elsbeth van Dorssen voor het zwemmen, Sander Bouts voor het zwemmen en schoonspringen, Baukje Wiersma voor het zwemmen, Tjeerd de Vries voor waterpolo vrouwen, Maarten Moen voor waterpolo mannen en Liesbeth Lim voor het synchronzwemmen.

Bij de parazwemmers werd de WK in Mexico-stad helaas geannuleerd (en later uitgesteld) vanwege aardbevingen. Er is een vervangende wedstrijd in Eindhoven georganiseerd ten tijde van de WK. De ploeg werkte met Maarten Moen en vanaf september 2017 met Elsbeth van Dorssen als teamarts.

Antidopingbeleid

De dopingvoorlichting werd in samenwerking met de Nederlandse Dopingautoriteit verricht. De nationale sporters vragen hun dispensatie aan via een onafhankelijke dispensatiecommissie, de

Geneesmiddelen Dispensatie Commissie van de Nederlandse Dopingautoriteit. Internationale sporters vragen dispensatie aan via de KNZB bij de FINA.

Zowel door nationale als internationale organisaties werden bij onze zwemmers, schoonspringers, synchroonzwemsters en waterpoloërs meer dan 165 dopingcontroles uitgevoerd. We hebben één positief dopinggeval geregistreerd in 2017. Het aantal 'whereabouts failures' blijft evenwel constant.

Dispensaties

Ook dit jaar werden diverse dispensaties verleend voor hulpmiddelen zoals sportbrillen en braces.

Voorlichting

Via de e-mail kwamen er veel vragen binnen op (para)medisch gebied. Vooral via Mijn Zwemcoach kwamen vragen over blessures en medicatie. Deze werden door E. van Dorssen beantwoord.

Bijscholing

In september is tijdens het KNZB-congres een parallel-sessie/seminar georganiseerd door de BAC-MZ&DP voor sportmedische begeleiders binnen de bond. Deze middag werden enkele informatieve voordrachten gehouden, maar is tevens een bijscholing verzorgd m.b.t. reanimatie en AED-gebruik. De BAC-MZ&DP is voornemens deze bijeenkomsten één keer per twee jaar te organiseren.

Afscheid

In december werd afscheid genomen van de heer R. van de Kolk, die vijftien jaar lang als bondarts resp. medisch adviseur heeft gefunctioneerd. Een deel van zijn taken is in 2017 ingevuld door sportarts mevr. E. van Dorssen.

Adviesraad Financiële Zaken

Voorzitter: Dhr. B. Alkemade
Lid: Dhr. J. van den Brink
Lid: Dhr. O. Sloterdijk
Lid: Dhr. J. Peek

Commissie van Beroep

Voorzitter Dhr. W. Meijerink
Vice-voorz/lid Dhr. J.R. Berculo
Secretaris Dhr. R.W. Brouwer
Lid Mevr. J. Anema
Lid Dhr. F.A.W.P. van Lierop
Lid Dhr. R.L.J. Toet
Lid Dhr. F.W. Drost

In het verslagjaar heeft de Commissie 62 beroepzaken behandeld, negen meer dan in 2016. In elf zaken werd de uitspraak van de Tuchtcommissie door de Commissie bevestigd, 32 keer werd door

de Commissie een lichtere straf opgelegd en drie keer een zwaardere, in drie zaken volgde geen verdere / tuchtrechtelijke sanctie, twee keer werd tot niet-ontvankelijkheid van de aanklacht besloten, in één zaak was sprake van persoonsverwisseling en in zes zaken oordeelde de Commissie tot vrijspraak / vernietiging van de uitspraak van de Tuchtcommissie. De Commissie heeft in het verslagjaar twee administratieve geschillen behandeld en in twee zaken het Bondsbestuur geadviseerd geen kwijtschelding van de opgelegde sanctie te verlenen.

Tuchtcommissie

Seizoen 2016 - 2017

Overzicht en benoemingen Tuchtcommissie en Tuchtrechters ALV 2017

Tuchtcommissie:	benoemd	herbenoemd	herbenoeming
Voorzitter: de heer mr. F. v.d. Walle	1971	2016	2020
Vicevoorzitter/lid: de heer R.A.J. Maasdijk	2001	2017	2018
Vicevoorzitter/lid: de heer mr. F. Langerhorst	2013	2017	2021
Vicevoorzitter/lid: mevr. Mr. M. van Zeijst	2013	2017	2021
1 ^e Secretaris/lid: de heer A. Kreuger	2001	2015	2019
2 ^e Secretaris/lid: de heer mr. P. R.C. Lameijer	1991	2015	2019
2 ^e Secretaris/Lid: de heer J.H.B. Kisters	2013	2017	2021
Lid: de heer J. Kovács	2003	2015	2019
Lid: de heer mr. W. Eenhoorn	2004	2016	2020
Lid: de heer P. T. van Gilst	2003	2015	2019
Lid: de heer mr. J.H. van Meurs	2001	2017	2021
Lid: de heer F. Geutjes	1999	2015	2019
Lid: mevrouw S. D. Bikkel	2010	2014	2018
Lid: de heer mr. J.J. Sturkenboom	2010	2014	2018
Lid: mevrouw M.J.G. van de Want-Dommers	2012	2016	2020
Lid: mevrouw L.H. Rozeboom-Hoekstra	2013	2017	2021
Lid: mevrouw mr. F.L. v.d. Ham	2016	---	2020
Lid: mevrouw mr. K. Eenhoorn	2017	---	2021
Lid: de heer mr. C.M. Koedam	2017	---	2021
Lid: de heer E.C.P. Meeuwissen	2017	---	2021
Lid: de heer S. Gerbrandy	2017	---	2021
Tuchtrechters:	benoemd	herbenoemd	herbenoeming
1 ^e Secretaris/lid: de heer A. Kreuger	2001	2015	2019
de heer F. Geutjes	1999	2015	2019

Wijzigingen met ingang van de ALV 2017:

In 2017, zijn 4 nieuwe leden toegetreden tot de Tuchtcommissie.

In 2017 is de heer W.M. van den Berg afgetreden.

De cijfers van de Tuchtcommissie seizoen 2007-2008 t/m seizoen 2015-2016								
De cijfers van de Tuchtcommissie	Seizoen 2009-2010	Seizoen 2010-2011	Seizoen 2011-2012	Seizoen 2012-2013	Seizoen 2013-2014	Seizoen 2014-2015	Seizoen 2015-2016	Seizoen 2016-2017
aangeklaagden	399	487	587	559	449	498	498	455
veroordelingen	327	378	481	460	353	403	403	378
vrijspraak	22	41	56	50	41	59	59	32
geen maatregelen/niet ontvankelijk	43	37	36	49	52	36	36	45
administratief geschil	5	2	2	4	3	8	8	5
Verweerschrift schriftelijk				404	355	399	397	382
Verweerschrift mondeling				39	29	18	20	17

Straffen op basis van de volgende klachten:	Seizoen 2009-2010	Seizoen 2010-2011	Seizoen 2011-2012	Seizoen 2012-2013	Seizoen 2013-2014	Seizoen 2014-2015	Seizoen 2015-2016	Seizoen 2016-2017
Fysiek/verbaal wangedrag t.o.v. scheidsrechter	42	39	50	66	36	40	25	41
fysiek wangedrag t.o.v. tegenspeler	209	260	290	277	197	230	249	186
onbesuisd spel	74	71	127	148	96	119	141	141
Ongerechtigde deelname	1	8	12	9	7	14	2	9
overig wangedrag	7	1	1	0	3	0	0	0
Recidive	31	36	37	24	4	6	7	85

De cijfers van de tuchtrechter(s) seizoen 2008 - 2009 t/m seizoen 2015-2016								
De cijfers van de Tuchtrechters	Seizoen 2009-2010	Seizoen 2010-2011	Seizoen 2011-2012	Seizoen 2012-2013	Seizoen 2013-2014	Seizoen 2014-2015	Seizoen 2015-2016	Seizoen 2016-2017
aangeklaagden	522	624	829	884	728	750	750	753
veroordelingen	372	483	607	607	607	612	567	560
Vrijspraak / voldoende bestraft door SR	112	102	126	254	121	138	183	199
geen maatregelen/niet ontvankelijk doorverwezen naar Tuchtcommissie	10	10	24	---	--	--	---	---
Verweer	28	25	62	24	28	1	1	5
Geen rapport scheidsrechter					515	516	504	496
recidive						131	107	46
	91	87	60	---	---	---	---	23

Zoals uit bovenstaande cijfers blijkt, is het aantal tuchtzaken in het seizoen 2016-2017 ten opzichte van het seizoen 2015-2016 bij de:

- Tuchtcommissie gedaald met circa 8,6,5 procent
- Tuchtrechter gelijk gebleven
- bij de Tuchtcommissie heeft circa 90 procent van de aangeklaagden schriftelijk dan wel mondeling verweer gevoerd
- bij de Tuchtrechter heeft circa 65,9 procent van de aangeklaagden schriftelijk verweer gevoerd

Onderscheidingen

Onderscheidingen en trofeeën uitgereikt tijdens de Algemene Ledenvergadering d.d. 22 april 2017

De KNZB vrijwilligersprijs - Patricia Austen
De KNZB waarderingsprijs - Henk ten Voorde en Wim Breedveld
De KNZB prestatieprijs - Sharon van Rouwendaal en Ferry Weertman
Gouden speld - Ina van der Kleij
Lid van Verdienste - Bert Sitters

Onderscheidingen en trofeeën uitgereikt buiten de Algemene Ledenvergadering

Lid van Verdienste
De heer J. Reijns
De heer S.C. Verschuren

Bondsereteken
Mevrouw E. Postma-Reitsma
De heer A. van Woerkens
De heer H. van den Berg
Mevrouw I. Vording

Zilveren speld
De heer J.A.G. Cranendonk
De heer J.F. Näring
De heer G. Taal
Mevrouw B. Taal
Mevrouw M.B. Brehler
De heer H. Willemsen

N.B.: onderscheidingen Regio Erelid, Regio Lid van verdienste, Ere-official en Official van Verdienste verlopen via de regiobesturen.

Jubileea verenigingen

25 jaar

AquaWaard
 Aquamania
 PLONS
 Zeester-Meerval

50 jaar

Ducdalf
 De Hardenberg
 Avéna
 ZPD
 Dedemsvaart-AC
 DOS
 LZ&PC De Haaien
 Katwijk
 Koudekerk
 WVZ
 EOZC
 Merlet
 Patrick
 ROB

75 jaar

VZV Njord
 PSV

100 jaar

MSV-Zeemacht

125 jaar

Het Y

Aantal verenigingen / startgemeenschappen / fusies

Aantal verenigingen in 2017: 413

Nieuwe verenigingen:

Batavia Swim te Lelystad

Nieuwe Stichtingen:

- -

Nieuwe Startgemeenschappen:

SG Zwemsport Parkstad te Einighausen	bestaande uit Brunssum, KZPC en NIMO
SG de Brabantse Wal te Steenbergem	bestaande uit De Krabben en de Zuidwesthoek
SG ReSet te Swalmen	bestaande uit Eszet en ROB
SG Cadans-Polar Bears te Druuten	bestaande uit Cadans en Polar Bears
SG KSN te Emmen	bestaande uit de Kikker, Najade en de Spatters
SG LinK/Z&PC Katwijk te Katwijk	bestaande uit LinK en Katwijk

Beëindiging verenigingen:

- De Zeeschuimers te Zandvoort
- Stichting Lucht door Water te Utrecht
- De Lee te Gramsbergen
- Jubbega te Jubbega
- De Baddespringers te Nieuw Buinen
- De Reestduikers te Staphorst
- De Groninger Paranha's te Groningen
- De Veenkers te Nijeveen
- Het Startblok te Zoetermeer
- Lisse te Lisse
- Mosaqua Gulpen te Gulpen
- ZPCA te Appingedam (ivm fusie)
- Eemsrobben (ivm fusie)

Beëindiging Startgemeenschap:

- -

Fusie:

ZPCA en Eemsrobben zijn samengegaan in Azuro te Delfzijl

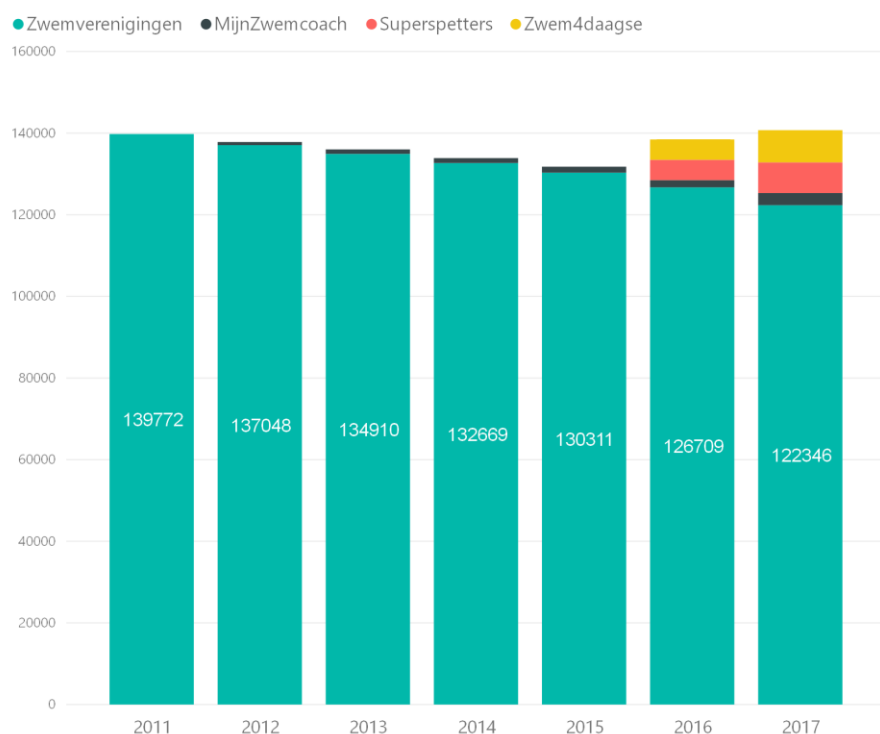
Ledental

De KNZB had in 2017 140.721 leden. Dit aantal is opgebouwd uit verenigingsleden, individuele leden via MijnZwemcoach, kinderen die bij commerciële organisaties zwemles volgen via de SuperSpettersmethode en deelnemers aan de Zwem4daagse. Hieronder de specificatie per groep.

De aangesloten zwemverenigingen hadden in 2017 gezamenlijk 122.346 leden.

Deze waren als volgt over de regio's verdeeld:

	2016	2017	Vershil vorig jaar
<i>Regio Noord</i>	11.032	10.948	-82
<i>Regio Oost</i>	26.619	26.448	-171
<i>Regio Midwest</i>	28.741	27.295	-1.446
<i>Regio West</i>	33.159	31.594	-1.565
<i>Regio Zuid</i>	26.949	25.804	-1.145
<i>Bond (NTB, Bonaire)</i>	209	257	48

Totaal aantal overschrijvingen

In 2017 zijn in totaal 1377 sporters overgeschreven naar een andere vereniging, waarvan 15 bij het schoonspringen, 45 bij het synchronzwemmen, 678 bij het waterpolo en 639 bij het zwemmen.

Startvergunningen

In 2017 hadden 46.699 leden een startvergunningnummer, waarvan 9.800 onder de 12 jaar en 36.899 boven de 12 jaar. Onder de 12 jaar betekent dit een daling van 184 (2016: 9.984) leden. Boven de 12 jaar is een daling zichtbaar van 156 (2015: 37.055) leden. In totaal zijn dit 660 (2015: 47.039) leden met een startvergunning minder dan in 2016.

Leven Lang Zwemmen

Het jaarplan 2017 voor de afdeling Leven Lang Zwemmen was opgesteld rondom drie hoofdthema's: leren zwemmen, blijven zwemmen en beter zwemmen. Op basis van deze drie thema's is aan de klantgroep 'Deelnemers aan KNZB-activiteiten' invulling gegeven. De drie focusproducten SuperSpetters, Zwem4daagse en Mijn Zwemcoach / Borstcrawl cursus vormden logischerwijs de kern van de thema's. In 2017 hebben deze producten wederom een groei doorgemaakt.

Borstcrawlcurus

Deze groei zien we het sterkst bij de Borstcrawlcurus. Ten opzichte van 2016, is het aantal locaties waar de cursus wordt gegeven verdubbeld en het aantal deelnemers verdrievoudigd. De borstcrawlcurus kan zodoende een groot succes worden genoemd. Dat zien we ook terug in het aantal Mijn Zwemcoach-leden. Dat aantal steeg met ruim twaalfhonderd naar bijna tweeduizend.

Bij de organisatie van de borstcrawlcurus wordt ook steeds intensiever samengewerkt met de zwemverenigingen en wordt een steeds betere doorstroom van zwemmers naar de vereniging gerealiseerd. Het aanbod is verder uitgebreid met schoolslag- en vlinderslagcursussen. Naast de borstcrawlcurussen, werden in 2017 ook meerdere techniekclinics en techniekanalyses georganiseerd.

SuperSpetters

Nieuwe organisaties zijn in 2017 van start gegaan met SuperSpetters. De zwemlesmethode van de KNZB wordt nu op 104 locaties aangeboden. Verder werd er in april in Tiel een succesvolle SuperSpettersdag gehouden, waar huidige en nieuwe aanbieders werden geïnformeerd en geïnspireerd.

Zwem4daagse

De Zwem4daagse maakte in 2017 een nieuwe ontwikkeling door in de vorm van de Plan je Event module. Middels deze online omgeving, worden organisaties die de Zwem4daagse organiseren geholpen in de voorbereiding op hun evenement. Verder zagen we een sterke groei in het aantal online inschrijvingen: vijftien procent van het totaal verliep via de inschrijfmodule. De samenwerking met Disney zorgde voor een positieve impuls op het aantal deelnemers dat vier dagen lang met veel plezier hun baantjes zwom. De Zwem4daagse telde in 2017 ongeveer 55.000 deelnemers. De afdeling Leven Lang Zwemmen organiseerde verder ook nog de Schoolzwemkampioenschappen. Langs de route van lokale en regionale kampioenschappen, werden op 24 juni in Alblasterdam – in samenwerking met vereniging de Wiekslag - de Nationale Schoolzwemkampioenschappen georganiseerd.

Externe Betrekkingen

Congres

Op 29 september vond het jaarlijkse congres plaats. Het congres had 293 deelnemers.

Code Blauw

In 2017 is in het kader van Code Blauw een nieuwe campagne rondom sportiviteit en respect ontwikkeld en uitgerold. Deze campagne 'Spiegeltje, spiegeltje aan de wand' doet een beroep op ieder zijn eigen verantwoordelijkheid en rol als het gaat om het creëren van een veilig, sportief en respectvol sportklimaat. Met de start van het wedstrijdseizoen in september is de campagne gelanceerd tijdens het KNZB Congres.

We hebben extra ingezet op de verenigingsondersteuning met het doel verenigingen en zwemorganisaties verder te helpen Code Blauw een vaste en stevige basis te geven binnen de organisatie. Het ging hier om ondersteuning op maat, aansluitend bij de behoefte van de vereniging.

In 2017 is tijdens de Week van de Scheidsrechter het Waterpolo Rulez pakket gelanceerd en daarbij is extra aandacht gevraagd voor de positie van de scheidsrechter. Dit was erg succesvol. Veel verenigingen en scheidsrechters hebben die week een Waterpolo Rulez bijeenkomst gehouden.

De focus binnen Code Blauw ligt de komende jaren op zowel de preventieve als repressieve kant van grensoverschrijdend gedrag. De KNZB heeft in 2017 aansluiting bij het ISR gerealiseerd. Het gaat hierbij om de behandeling van zaken die betrekking hebben op seksuele intimidatie, matchfixing en doping.

In het afgelopen jaar zijn er diverse onderzoeken gedaan naar seksueel grensoverschrijdend gedrag binnen de sport. Zo zijn onder meer Bureau Beke en de Commissie De Vries aan de slag gegaan om in kaart te brengen hoe seksueel grensoverschrijdend gedrag op dit moment binnen de sport wordt opgepakt en met duidelijke aanbevelingen te komen hoe het richting de toekomst nog beter aangepakt c.q. voorkomen kan worden. De KNZB ziet voor haar een centrale rol, waarin zij met de aanbevelingen van beide onderzoeken aan de slag gaat.

Verenigingen

76 verenigingen bezochten het afgelopen jaar een op bestuurlijk kader gerichte bijeenkomst. Veertien verenigingen volgden een Besturen met een Visie-traject. Dertig verenigingen zijn ondersteund door middel van een procesbegeleidingstraject.

Accommodatiebeleid

Het Handboek Zwembaden en het Masterplan Accommodaties hebben een update gehad. Daarnaast wordt ondersteuning gegeven bij 40 (lopende) accommodatietrajecten.

Contributie- en lidmaatschapsstructuur

Tijdens de Algemene Ledenvergadering 2017 is het strategische plan 'Passie voor water 2024' aangenomen. Hierin staat beschreven dat voor de klantgroep 'verenigingsleden' de contributiestructuur wordt gemoderniseerd. Een interne werkgroep is gestart om met de contributie- en lidmaatschapsstructuur aan de slag te gaan.

Sport

Zwemmen

Zwemcompetitie

In de Nationale Zwemcompetitie zijn 285 zwemploegen actief. In het seizoen 2016-2017 werd PSV voor de vierde keer op rij landskampioen, met een grote voorsprong op de concurrentie in Amsterdam. Verrassend derde was De Dinkel uit Denekamp. In de promotie/degradatiewedstrijd tussen de Hoofd- en A-klasse, kwamen Dedemsvaart AC, Hieronymus (Roosendaal) en Hellas-Glana (Sittard) als winnaars uit de bus. Aqua Novio '94 promoveerde als kampioen uit de A-klasse direct naar het hoogste niveau.

Circuits

De KNZB is verder gegaan met het doorontwikkelen van de minioren, junioren en jeugdcircuits. Ruim 4300 junioren en jeugdzwemmers hebben meegedaan aan één of meerdere circuitwedstrijden, waarin zij kennis maakten met het zwemmen van series en finales. De Arena Club Meet werd samen met De Dolfijn in Amsterdam georganiseerd en werd gewonnen door The Hague Swimming.

Regiokampioenschappen

Met de aanpassingen in de KNZB Zwemkalender, die erg positief zijn ontvangen in het land, is er dit jaar voor het eerst in de winter een Regiokampioenschap over twee weekenden gehouden. Sporters hebben op deze manier de gelegenheid om alle afstanden die op een NJJK geprogrammeerd zijn, te zwemmen op regionaal niveau. Vanaf seizoen 2017-2018 is dat ook voor senioren mogelijk, omdat de Regiokampioenschappen zijn verschoven naar november.

Nationale kampioenschappen

Eindhoven tekende in 2017 voor maar liefst vier kampioenschappen. Door de gewijzigde kalender werden de junioren kampioenschappen op de korte baan zowel in januari als in december gehouden.

In juni was het Pieter van den Hoogenband Zwemstadion het decor van de vijftig meter kampioenschappen. Z&PV Nuenen en PSV Zwemmen organiseerden de NJJK's. Traditioneel zijn ook de NK Estafette als seizoensopening in Eindhoven gehouden. De vrijwilligers van de voormalige zwemvereniging Helden verzorgden ook na het opheffen van de vereniging de organisatie van dit evenement, dat dit jaar was uitgebreid met tien mannen en tien vrouwenploegen en zodoende een recorddeelname kende.

De senioren hadden hun NK Korte Baan vlak voor de Kerstdagen in de Haarlemmermeer. ZPCH was voor het tweede achtereenvolgende jaar gastheer en zorgde voor een soepel verloop van een goedbezochte jaarafsluiting.

Zwemtrainersdag

In februari en september zijn de eerste zwemtrainersdagen georganiseerd. Deze dagen bieden zwemtrainers een platform om mee te denken in het beleid rondom de wedstrijdzwemsport. Onderwerpen als de wedstrijdkalender, de zwemcompetitie en het MOZ passeerden de revue en NTC-coach Marcel Wouda gaf in september een boeiende lezing over het coachen met een wedstrijdplan.

Open Water zwemmen

Wetsuits maakten afgelopen zomer hun intrede in het Open Water zwemmen. 845 zwemmers deden mee aan de landelijke klassementen, waarbij de titels bij de heren naar Remco van Althuis (vrije slag) en Wietse Beerens (schoolslag) gingen. Janina Beckers (vrije slag) en Maike van de Velde (schoolslag) zegevierden bij de dames.

De NK's werden voor het tweede jaar op rij voortreffelijk georganiseerd door de Ganzetrek en De Zeeuwse Kust. In tientallen categorieën werd onder zonnige omstandigheden gestreden om de nationale titels.

Masters

De Masters hadden hun NK's in Maastricht en Eindhoven. De deelnemers aantallen blijven elk jaar groeien en op diverse afstanden is limitering noodzakelijk. Veel Nederlandse records werden aangescherpt, maar ook tientallen Europese en zelfs een aantal wereldrecords.

Meer dan tweehonderd zwemmers en zwemsters uit Nederland deden mee aan de WMK in Hongarije. Hierbij waren Conny Buijs (vier medailles), Lottie Geurts (vier) en Frans van Enst (drie) het meest succesvol. Conny behaalde de wereldtitel op de 3000m vrije slag in het Open Water en Lottie werd twee keer wereldkampioene, op de 50m én 100m vrije slag bij de dames 80+.

Topsport

Voor topsport en talentontwikkeling zwemmen was 2017 een jaar van opbouwen. Na de teleurstellend verlopen Olympische Spelen in 2016 in het zwembad was het zaak om onder leiding van de nieuwe Technisch Directeur Andre Cats en de nieuwe hoofdcoach Marcel Wouda weer stappen vooruit te zetten. In het voorjaar van 2017 werd afscheid genomen van bondscoach junioren/jeugd Titus Mennen. We zijn Titus veel dank verschuldigd voor zijn jarenlange enthousiasme en deskundigheid.

Swim Cups

In Nederland werden op het snijvlak van breedtesport en topsport drie Swim Cups georganiseerd, op de lange baan in Den Haag (The Hague Swimming) en Eindhoven (PSV Zwemmen), en voor het eerst ook een Swim Cup op de 25 meter baan, in Amsterdam (De Dolfijn). De in samenwerking met de verenigingen strak georganiseerde wedstrijden leverden veel limieten voor de internationale toernooien op, waarvan onderstaand de resultaten. Parazwemmers en valide sporters trekken binnen de volledig geïntegreerde Swim Cups gelijk op. Bij de Swim Cups was ook veel aandacht voor de kruisbestuiving met jeugdsport door de integratie met junioren NK's, en jeugdsport evenementen.

Wereldkampioenschappen (14-31 juli 2017)

De Nederlandse zwemploeg kende een uitstekend WK in Boedapest met goud en zilver in het open water en drie keer zilver en een bronzen medaille. In de eerste week van het WK in Boedapest werd Ferry Weertman wereldkampioen op de 10 kilometer. Sharon van Rouwendaal pakte een zilveren medaille op de 25 kilometer.

Op de eerste dag van het WK zwemmen verbeterde Mathys Goosen het Nederlands record op de 50 meter vlinderslag naar 23.52 seconden. Arno Kamminga zwom als tweede Nederlander ooit onder de minuut op de 100 meter schoolslag: 59.95. Op de 4x100 vrije slag dames, met Kim Busch, Femke Heemskerk, Maud van der Meer en Ranomi Kromowidjojo, werd brons behaald. De mixed estafetteploeg zwom naar zilver in een nieuw Europees record. Ben Schwieter, Kyle Stolk, Femke Heemskerk en Ranomi Kromowidjojo zwommen 3.21.81. Ranomi Kromowidjojo had niet alleen een belangrijk aandeel in de estafettes. Met haar individuele start droeg zij bij aan vijftig procent van de medaille-opbrengt. Ze won zilver op de 50 meter vlinderslag in een dik persoonlijk record (25.38 seconden). Ook won ze zilver op de 50 meter vrije slag in een nieuw Nederlands record: 23.85.

Europese Jeugdkampioenschappen (28 juni-2 juli 2017)

De EJK Zwemmen vond plaats in Netanya (Israël). Er deden elf Nederlandse zwemmers mee. Op de eerste dag was er zilver voor de estafetteploeg op de 4x100 meter vrije slag. De estafette werd gezwommen door Laura van Engelen, Imani de Jong, Ya'elle Lücht en Marrit Steenbergen. Marrit Steenbergen werd overtuigend Europees kampioen op de 100 meter vrije slag. In 54.13 seconden bleef ze ver voor de nummer twee Barbora Seemanovo (54.62) en de nummer drie Vasilissa Buinaia (55.58). Steenbergen prolongeerde hiermee haar titel uit 2015, destijds gewonnen op de European Games. Ook won Steenbergen goud op de 200 meter wisselslag (2.13.69 minuten). Voor Tes Schouten was er zilver op de 100 meter schoolslag in 1.09.03. Op de 50 meter werd zij vijfde in 31.91. Nyls Korstanje werd drie maal vierde. Op de 50 vlinder zwom hij naar 23.96. Op de 100 meter vrije slag keerde hij nog als tweede maar tikte aan in 49.64, een vierde plek. Ook op de 50 vrije was er net geen eremetaal. Met 22.64 werd hij gedeeld vierde. Juri Dijkstra werd zesde in de finale van de 50 meter schoolslag (28.61).

European Youth Olympic Festival (23-29 juli 2017)

De Nederlandse EYOF-ploeg won in Győr (Hongarije) drie medailles. Caspar Corbeau won goud en zilver en de estafette meisjes 4x100 vrij wonnen zilver. Nienke Jonk, Britta Koehorst, Elise Tanis en Imani de Jong kwamen tot een tijd van 3.49.37 minuten en moesten alleen Rusland (3.49.05) voor zich dulden. Caspar Corbeau was goed voor twee medailles. Op de 200 meter schoolslag veroverde hij het goud in 2.17.43. De Turk Demir werd tweede in 2.17.44. De tijd van Corbeau was tevens goed voor een Nederlands record 16 jaar en een Nederlands record junioren. Op de 100 meter schoolslag won Caspar Corbeau zilver. Hij deed dat in 1.03.42, een verbetering van zijn Nederland record 16 jaar en Nederlands record junioren.

EK kortebaan (13-17 december 2017)

De Europese Kampioenschappen korte baan in Kopenhagen leverde de Nederlandse zwemploeg 28 finaleplaatsen, vijf keer goud, drie keer zilver en drie keer brons op.

World Cup (11-12 augustus 2017)

In augustus werd in het Pieter van den Hoogenband Zwemstadion een spetterende World Cup georganiseerd. Onder leiding van de toernooidirecteur die zijn naam verbond aan het zwembad, werd een ware zwemshow opgevoerd waar alle betrokkenen enthousiast over waren. Ook de wereldzwembond FINA gaf de organisatie, die onder leiding stond van het gerenommeerde eventorganisatiebureau TIG, een dikke pluim.

Parazwemmen

Voor de IPC Wereldkampioenschappen Zwemmen 2017, gepland van 30 september tot en met 6 oktober in Mexico-City, hadden zich elf sporters gekwalificeerd. Op 19 september - het team parazwemmen was op dat moment bezig met de laatste voorbereidende trainingsstage in Flagstaff (Verenigde Staten) - vond in Mexico City een krachtige aardbeving plaats. Op 20 september annuleerde het Internationaal Paralympisch Comité (IPC) om die reden de WK en keerde de nationale ploeg noodgedwongen huiswaarts. In samenwerking met KNZB-medewerkers en vele vrijwilligers werd in een uitermate kort tijdbestek als alternatief de 2017 Para Swimming Eindhoven Open georganiseerd. Hieraan namen uiteindelijk negen landen deel.

Waterpolo

In het jaar 2017 is veelvuldig gebruik gemaakt van de nieuwe app KNZB Waterpolo (voorheen Sportlinked). Zo'n achttienduizend gebruikers hebben daar dagelijks hun info voor de wedstrijden (datum, tijd, official, etc.) opgehaald. De app werd ook gebruikt voor het live volgen van wedstrijden.

Ongeveer 22.000 sporters namen deel aan de wekelijkse competitie (landelijk/regio), met 1900 teams (950 herenteams / 425 damesteams / 525 jeugdteams). UZSC werd kampioen van Nederland, zowel bij de dames als de heren. De dames als winnaar in de playoff met Polar Bears, de heren als winnaar in de playoff tegen Het Ravijn. De bekerfinales, gespeeld in Den Haag, werden eveneens gewonnen door de dames en heren van UZSC. Nieuw in de eredivisie was het gebruik van headsets door de scheidsrechters. De ManMeer Cup (overige klassen), gespeeld in Heerenveen, werd gewonnen door VZC Veenendaal H1, ZPB H&L Productions (Barendrecht) H2 en Polar Bears (Ede) Da2. Kampioen in de Eredivisie B Jeugd werden bij de jongens Het Ravijn (Nijverdal) en bij de meisjes ZV de Zaan (Zaandam).

Topsport

In de eerst helft van 2017 hebben de mannen hun eerste seizoen in de World League afgerond. Waar in januari en april de wedstrijden tegen Kroatië en in maart de wedstrijd tegen Griekenland nog verloren gingen met een aanzienlijke marge, wisten de Oranjemannen hun uitwedstrijd tegen Frankrijk wel winnend af te sluiten. Hiermee hield de ploeg van Robin van Galen wel een goed gevoel over aan het WL seizoen, maar geen plaatsing in de Finale.

De Oranje dames wisten zich wel te plaatsen voor de World League Super Final. Overwinningen in 2017 tegen Griekenland en Rusland zorgen voor deze kwalificatie. De Super Final in Shanghai leverde een vijfde plek op. Het WK in Boedapest was met een teleurstellende negende plek geen succes.

De Oranjemeisjes speelden in 2017 zowel een EJK (2000) als een WJK (1999). De selecties keerden van deze toernooien huiswaarts met respectievelijk een zilveren en een bronzen plak. Voor de EJK jongens (2000) wist Nederland zich niet te plaatsen, na een derde plaats op het kwalificatietoernooi in Graz. De jongens onder de 15 wisten op het officieuze WJK in Belgrado beslag te leggen op de zesde plaats. Op het WJK in datzelfde Belgrado kwam het Nederlands team in september niet verder dan een veertiende plek.

Met een verjongd Oranje nam de ploeg van Robin van Galen in augustus deel aan de Universiade in Taipei. Middels een teamfoto van de mannen in (te) kleine zwembroekjes gingen zij 'viral' in Taiwan en kwamen zo ook breed in de Nederlandse pers. Sportief leverde de Universiade een zevende plaats op. In de tweede helft van 2017 begonnen zowel de Oranje mannen als de vrouwen met een nieuwe World League cyclus. De dames wisten de eerste wedstrijd tegen de Hongaren te winnen, maar verloren in december de uitwedstrijd in Rusland. De mannen speelden tot nog toe tweemaal. Zowel tegen Spanje als tegen Hongarije ging de wedstrijd verloren.

Schoonspringen

Voor heel schoonspringend Nederland werd op 10 september de allereerste Schoonspringdag georganiseerd. Een dag ter inspiratie voor sporters, ouders, coaches en vrijwilligers, waar diverse

workshops werden gehouden en er activiteiten waren voor de sporters. Een grote opkomst van tegen de honderd schoonspringliefhebbers en veel enthousiaste reacties waren het resultaat.

De breedtesportcompetitie kende met de toevoeging van een vijfde wedstrijd voor de eerste keer een grotere spreiding door het jaar heen. Hierdoor eindigde het seizoen voor deze groep schoonspringers niet al in maart. In samenwerking met PSV werd de N(J)K schoonspringen in een nieuw jasje gestoken. De N(J)K werden van 9 t/m 11 juni in Eindhoven gehouden. Bij de junioren springers werden voor de eerste keer de medailles verdeeld in korte finales met de beste zes springers uit de halve finales. Dit leverde spannende en leuke wedstrijden op, die zowel door sporters, coaches als publiek als positief werden beoordeeld

Topsport

Voor de schoonspringers van het nationale team was 2017 een succesvol maar ook bewogen jaar. Op de grote eindtoernooien werden zeer goede resultaten behaald: Daphne Wils en Inge Jansen behaalden op het EK in Kiev een historische bronzen medaille in het synchroonspringen op de 3-meter. Op de WK in Budapest behaalde Inge Jansen een top acht positie op het onderdeel 3 meter individueel, waarmee zij zichzelf een uitnodiging bezorgde voor de Diving World Series in 2018, een prestigieus circuit van vier wedstrijden over de hele wereld, met de beste schoonspringers per onderdeel. Tijdens de WK waren Daphne Wils en Inge Jansen wederom zeer succesvol op het onderdeel synchroon 3 meter. Ze behaalden een zwaarbevochten achtste plaats, waarmee ze zichzelf verzekerden van de A-status.

Eind 2017 is naar aanleiding van diverse evaluaties besloten op zoek te gaan naar een nieuwe hoofdcoach en het contract met bondscoach Balazs Ligart, dat afliep op 31-12-2017, niet te verlengen. In oktober 2017 werd bekend dat Edwin Jongejans per 1-1-2018 de nieuwe bondscoach zou worden. Edwin was veertien jaar coach in Engeland en is daar uitgegroeid tot een van de beste coaches van het land en van de wereld. We zijn dan ook verheugd met de komst van Edwin naar Nederland. We zijn Balazs Ligart veel dank verschuldigd voor zijn jarenlange inzet waarmee hij het schoonspringen in Nederland naar een hoger niveau heeft getild.

Synchroonzwemmen

In 2017 zijn drie NK's synchroonzwemmen georganiseerd. Het jaar begon met het NK Senioren & Masters op 28 en 29 januari 2017. Het NK werd georganiseerd in Hoofddorp, in samenwerking met ZPCH. Zwembad de Stok in Roosendaal was op 25 maart het strijdtoneel voor het NJK Synchroonzwemmen. De organisatie lag mede in handen van ZPV-Hieronymus. Deze vereniging heeft er alles aan gedaan om de organisatie van het NJK naar een hoger niveau te tillen. Zo realiseerde de vereniging onder meer een livestream, waardoor geïnteresseerden thuis ook mee konden kijken.

De Dokkelaers en PSV waren gezamenlijk gastheer voor de Synchro Beat en NK Vrije Combinatie op 10 en 11 juni 2017. In een mooie ambiance streden de diverse sporters om de medailles. Wij feliciteren nogmaals alle deelnemers en willen een grote mate van dank uitspreken richting alle organiserende verenigingen, vrijwilligers, officials en de taakgroep nationale evenementen.

Topsport

In 2017 is het topsportprogramma synchroonzwemmen verder doorontwikkeld. De selectie voor het seizoen 2017-2018 vond plaats op basis van potentiële duetsporters. Uiteindelijk zijn twaalf sporters geselecteerd, waaruit zes duetten zijn geformeerd. Tevens is het programma verder doorontwikkeld naar een fulltime trainingsprogramma in Hoofddorp. Bij een fulltime programma hoort ook een fulltime bondscoach. Helaas waren de toenmalige coaches, Jitske Cornielje en Elisabeth Sneeuw, niet beschikbaar voor een fulltime functie. Wij danken beide coaches voor hun tomeloze inzet en hun investeringen in het Nederlandse synchroonzwemmen. Onder leiding van Esther Jaumà, voormalig bondscoach van Spanje, wordt het programma verder geoptimaliseerd.

De Nederlandse selectie nam in 2017 deel aan diverse internationale wedstrijden. De focus lag op twee mondiale eindtoernooien: het EJK synchroonzwemmen van 21 t/m 25 juni in Belgrado en het WK in Budapest van 14-30 juli 2017. Namens Nederland namen Noortje en Bregje de Brouwer deel. Op het EJK werden Noortje en Bregje respectievelijk veertiende en negende bij het onderdeel figuren. In de finale duet vrije uitvoering behaalde zij een vijfde plaats. Ondanks hun juniorenleeftijd besloot de KNZB om dit duet ook uit te zenden naar het WK in Boedapest. Hier behaalde zij bij de technische uitvoering in de voorronde de zeventiende plaats en met de vrije uitvoering een achttiende plaats.

Waterbasketbal

In de tweede helft van het seizoen 2016-2017 hebben de regio's Noord, Oost en Zuid een aantal toernooien georganiseerd die samen per regio de competitie vormen. De beste teams werden ter afsluiting van de competitie uitgenodigd om deel te nemen aan het NK Waterbasketbal, dat op 20 mei in Smilde werd gehouden. SC Bartje organiseerde in samenwerking met de KNZB een succesvol evenement, waarbij De Tubanten wederom met de beker naar huis gingen. In 2017 organiseerde de Dirk Kuyt Foundation voor het eerst de Dirk Kuyt Foundation Kampioenendag. De Tubanten waren als Nederlands kampioen uitgenodigd en aanwezig om nogmaals gehuldigd te worden. Na de zomervakantie ging seizoen 2017-2018 van start en zijn er door de drie regio's verschillende toernooien georganiseerd.

Sociaal jaarrapport 2017

Bondsbureau

Bij de KNZB zijn per 31 december 2016 69 personen volgens arbeidsovereenkomst werkzaam. Dit is gelijk aan 59 fte uitgaande van een 38-urige werkweek, waarvan 37 vrouwen en 32 mannen. 27 mannen en 17 vrouwen werken fulltime, 5 mannen en 20 vrouwen werken parttime bij de KNZB.

Dit jaar zijn 124 controleurs SuperSpetters, opleiders opting-in en cursusleiders actief geweest voor de opleidingen voor trainer en instructeur in de zwemsport.

In 2017 kwamen er in totaal 193 personen op onze loonlijst voor, die volgens een overeenkomst salaris hebben ontvangen.

Naast de medewerkers in dienst van de KNZB, werkten 11 personen via een overeenkomst van opdracht voor de KNZB, voornamelijk op het gebied van topsport.

Het KNZB bondsbureau is op vrijdag 10 november verhuisd naar een ander pand aan de Coltbaan in Nieuwegein, slechts 250 meter van het Huis van de Sport. De nieuwe locatie is een

bedrijfsverzamelgebouw met zakelijke dienstverleners. Het past bij de visie van de KNZB waarin we ook buiten de sport kijken.

Stagiaires

De KNZB is een erkend leerbedrijf. We werken in de meeste gevallen met derde- en vierdejaars studenten van HBO of WO niveau, die binding hebben met de (zwem)sport. Stagiaires werken minimaal 20 weken bij de KNZB, ook hebben we universitaire studenten die twee jaar stage lopen. Stagiaires werken mee aan projecten of doen voor de KNZB onderzoek naar bepaalde onderwerpen/ontwikkelingen. Stagiaires zorgen voor nieuw perspectief op de organisatie. Mede door hun opleiding kijken ze met een frisse blik naar onze producten en diensten.

In 2017 zijn totaal 25 stagiaires werkzaam geweest bij de KNZB. Deze stagiaires waren niet allemaal tegelijk aan het werk, ze volgen elkaar op. Een aantal is begonnen in het laatste kwartaal van 2016 en was nog actief in het eerste kwartaal van 2017. En een aantal is in de loop van 2017 begonnen.

Mutatie overzicht

De KNZB anticipeert actief op de steeds veranderende arbeidsrechtelijk wetgeving. We sturen er bewust op aan een deel van de formatie flexibel te houden. Via het model van beoordeling en planningsgesprekken wordt een medewerker in zijn dagelijkse uitvoering maar ook in zijn ontwikkeling gestimuleerd.

21 arbeidsovereenkomsten zijn in 2017 om verschillende redenen geëindigd. Een aantal overeenkomsten is beëindigd omdat de projecten waren afgerond. In een aantal gevallen voldeed de desbetreffende medewerker niet (meer) aan de functie-eisen. Een aantal medewerkers was tijdelijk in dienst ter vervanging van andere medewerkers. Daarnaast heeft een aantal medewerkers zelf voor een nieuwe uitdaging gekozen.

22 nieuwe medewerkers kwamen in 2017 ons team versterken, deels gesubsidieerd, dan wel ter (tijdelijke) vervanging van andere medewerkers.

Performance management

De KNZB hanteert sinds 2011 de performance management systematiek. Leidinggevenden stellen aan het begin van het jaar met hun medewerkers afspraken en doelstellingen vast, waarop ze aan het einde van het jaar beoordeeld worden. Met ingang van 1 januari 2016 is de CAO sport op het gebied van beloning aangepast. Sportorganisaties hebben de mogelijkheid gekregen om te belonen met variabele periodieken. De KNZB is hier in 2017 mee gestart. Door prestaties te belonen en de persoonlijke ontwikkeling van de medewerker te stimuleren en te faciliteren, wordt het behalen van werkresultaten en organisatiedoelen bevorderd.

Alle functiebeschrijvingen met competentieprofielen zijn herzien. De kerncompetenties, die gelden voor alle functies binnen onze bureauorganisatie, zijn nu passend bij de kernwaarden van de KNZB; ondernemend, vernieuwend en uitnodigend. De KNZB heeft ervoor gekozen om, binnen de randvoorwaarden van de cao sport, met een eigen beloningstelsel te gaan werken bestaande uit 0%, 1%, 2,5% of 4% verhoging van het salaris, waarbij de mate van verhoging is gekoppeld aan de gemeten kwaliteit van de prestatie. Een en ander binnen de in de cao sport gehanteerde loonschalen.

Deskundigheidsbevordering

De KNZB hecht veel waarde aan de ontwikkeling van de medewerkers. Diverse medewerkers hebben individuele opleidingen ter bevordering van zijn/haar functie gevolgd. Een aantal medewerkers heeft coaching trajecten gevolgd op het gebied van persoonlijke ontwikkeling. Nieuwe medewerkers hebben een introductiemodule in de sport via NOC*NSF gevolgd. Tevens zijn er bijscholingen geweest voor de BHV medewerkers.

Verzuim

Het aantal ziekmeldingen in 2017 bedraagt 45. Het ziekteverzuimpercentage is in 2017 iets gedaald. Dit jaar waren er vijf gevallen van langdurig verzuim, waarvan één werk gerelateerd was. Het ziekteverzuimpercentage over 2017 is 4% (inclusief landurig verzuim).

OR

De OR heeft dit jaar weer verschillende thema's met de directie van de KNZB besproken. Zo heeft in 2017 de verhuizing van de KNZB van de Wattbaan naar de Coltbaan plaatsgevonden. De OR is naar meerdere bezichtigingen van panden mee geweest en is in deze fase goed bij de verhuizing betrokken.

Dit jaar is voor het eerst met Performance Management gewerkt, zoals in 2016 is besloten. De OR is in verschillende fases goed aangesloten en heeft de directie input vanuit de medewerkers gegeven.

De samenstelling van de OR is in 2017 gewijzigd; Ellen Julius heeft de OR verlaten, haar plek is niet opgevuld.

De OR heeft de volgende samenstelling:

Alice Schols *voorzitter*

Cécile Veldman *secretaris*

Marleen Stuart *lid*

Jeroen Dellebeke *lid*

